

Jäljennös: UUB T 219
Julkaisuja: ei julkaistu

Långfredagen. Aftonsång. 1860.

Text: 6. Akten.

I anledning af vår uplästa heliga text, skole vi på denna Herranom helgade stund betrakta, huruledes Josef och Nikodemus begrafva Christi lekamen. Dervid märkes först personerna, som förrätta begrafningen, och för det andra graföls gästerna. (Wotum)

1. Första delen af vår betraktelse angår personerna, som förrättade begrafningen nemligen Josef och Nikodemus. Hvad nu först angår Josef så berättar Evang. Mattheus, att Josef var en Jesu lärjunge. Ev. Markus berättar, att Josef var en ärlig Rådsherre, som också väntade efter Guds rike. Ev. Lukas berättar, att Josef var en god och rättfärdig man, som icke hade samtyckt till de öfrigas råd och gerningar. Apostelen Johannes berättar, att Josef också var en Jesu lärjunge, dock lönliga för Judarnas rädslo skull. Om vi nu sammanfatta dessa Evangelisternas berättelser om Josef, så finna vi, att han var en ärlig rådsherre, att han var god och rättfärdig, att han var en hemlig Jesu lärjunge, samt att han väntade efter Guds rike. Hvaremot Apostelen Paulus ingen åtskillnad gör emellan dem som korsfäste Frälsaren, och dem som begrafde honom. Paulus säger nemligen uti ett tal, som finnes upptecknad i Apostlagerningarnes 13 Kapitel, att Judarne, sedan de fullbordat allt det som var skrifvit om Christum, togo honom neder af trädet, och lade honom neder i grafven. Paulus hyser således ingen god tanka om Josef och Nikodemus, då han ställer dem på samma rad som mördarena. Hade nemligen Paulus ansett dem för bröder, så hade han ingalunda förväxlat dem med mördarena. Wi måste således stanna i villrådighet uti vårt omdöme, om Josef och Nikodemi christendom. Det är nemligen många nu för tiden, som tror fullt och fast, att Josef och Nikodemus äro i himmelriket, och att de blifvit saliga med den tro, som de då hade, när de lade Frälsarens lekamen i grafven, alldenstund Evangelisterna gifva dem ett så godt vittnesbörd. De berätta nemligen, att Josef var god och rättfärdig, samt att han var en hemlig Jesu lärjunge och väntade efter Guds rike. Han hade icke gifvit sitt samtycke till de

andra Judarnes råd och gerningar. Detta vittnesbörd om Josefs person, är visserligen ett godt prestbetyg om en rättskaffens vandel; det är ett betyg som borde gälla äfven inför Gud; man tycker, att Gud icke borde kunna fördöma en sådan man, som har fått så goda betyg af de christna. Men nu är det just frågan, om en sådan man som Josef verkligen var en christen, eller om han blifvit omvänd och pånyttfödd på samma sätt som lärjungarne blifvit pånyttfödda. Det är nämligen efter Luthers lära icke nog dermed, att man är af naturen god och rättfärdig, ty det finnes många hedningar, som kunna kallas för goda och rättfärdiga, men äro derföre inga christna. Det är icke heller nog dermed, att man är en hemlig Jesu lärjunge, eller att man är en för verlden obemärkt anhängare af den sanna christendom; ty den hemliga christendomen gillas icke af Frälsaren. Utan om du verkligen är en sann christen, så måste du sätta ditt ljus på bordet, och icke under ena skeppo. Om du verkligen är en sann christen, så får du icke gräfva ner ditt pund, utan du måste handla dermed, annars tagas pundet ifrån dig. Det är nu för tiden mången ibland de öfversta presterna, som drifva den läran, att, då profeten Elias icke visste af de 7000 själar, som ännu icke kysst Bal, så kan det ännu i dag finnas många 7000 själar, som hvarken presterna eller verlden, eller andra christna känna till. Och dessa hemliga lärjungar skulle nu efter de öfversta presternas förmenande vara de stilla i landena, som icke skria på gatorna; icke berömma sig af sin christendom; ja, icke ens anse sig för christna, och således sakna "munnens bekännelse". Dessa skulle nu enligt de öfversta presternas förmenande vara sanna christna, dem hvarken presterna, eller verlden, eller andra christna känna till. Och likväl har en öfverste prest i Sverige Biskop Tegner uti ett kyrkotal yttrat, att de, som hålla "hemliga sammankomster", och således likna "lärjungarne inom lyckta dörrar" äro lön christna, emedan de icke våga sig fram i dagen med sin christendom, utan hålla sig afskilda från verlden. Hvilka skall man nu anse för hemliga Christi lärjungar, antingen Josef och Nikodemus eller lärjungarne inom lyckta dörrar? Man vet med visshet, att de samma lärjungar, som efter Frälsarens död höllo sig inom lyckta dörrar, blefvo uppenbara efter Pingst dagen: de blefvo uppenbara både för öfverste presterna och verlden. Och alla, som icke hörde till den lilla hopen, hatade

dem, och presterna hatade dem allræmest. Men sådana Christna, dem hvarken presterna eller verlden känna till, förtjena med rätta, att kallas för "lön christna" emedan de aldrig finnas på de christnas sammankomster, aldrig låta upp sin mun för att taga christendomen i försvar, aldrig blifva uppenbara icke ens för presten i deras dödstund. Sådana christna voro Josef och Nikodemus; hvarken Paulus eller Luther har kunnat erkänna dem för christna bröder.

Men då hufvudsaken i christendomen består uti omvändelsen, rättfärdiggörelsen och pånyttfödelsen, så kan man med skäl fråga Josefs trosförvandter, om de mena, att Josef var pånyttfödd ehuru han kallas för god och rättfärdig? Det är icke nog dermed, att Josef icke hade samtyckt de öfrigas råd och gerningar; det är icke nog dermed, att man icke hatar och förföljer de christna, utan man måste älska dem. Det säges väl om Josef, att han längtade efter Guds rike, hvilket skulle bevisa, att han ännu icke kommit derin. Men det finnes äfven nu många, som känna, att det icke står så sannerligen väl till med deras själ, och äro således öfvertygade, att de icke ännu äro i himmelriket, och derföre längta efter himmelriket. Men det är icke nog med denna längtan, ty sjelfva längtan kan försvinna med Christi död. Så tycks det hafva gått med Josef och Nikodemus. Christus säger nemligen en till sina lärjungar: många vilja komma igenom den trånga porten men kunna icke komma derin, emedan de icke klappa, förr än husbonden låtit (=låst?) igen dörren, och då är det för sent. Josef kunde således vara en nådesökande, men en sådan nådesökande, som hade egenrättfärdigheten till salighets grund. Och för sådane är det rent af omöjligt, att komma in genom den trånga porten. Det gifves nemligen många kallade genom väckelsen, men få benådade eller utvalda. Allt hvad som nu blifvit sagdt om Josefs christendom, visar, att han var "naturligen god och rättfärdig", men icke rättfärdiggjord; nådesökande, men icke benådad; hemlig lärjunge, men blef aldrig uppenbar. Säkert är, att om Josef och Nikodemus hade tagit någon verksam del i christendomens utbredande och evangeliis predikande, skulle deras namn hafva blifvit nämndt i Apostla gerningarne. Men om dessa hederliga råds-herrar nämnes icke ett ord efter Christi död. Och hvad som är skrifvit om dem uti

Nikodemi Evangelium, det hafva de christna i 3 århundradet ansett för en dikt.

2. Wi skola nu för det andra se på graföls gästerna, som voro närvarande vid begrafningen. Dervid märkes först, att i gamla testamentet talas aldrig om något graföl, derföre kunde icke heller Josef eller Nikodemus hålla någon graföl, ehuru de hade råd dertill. Men ibland våra hedniska förfäder hölls graföl: man åt och drack på fadrens döda mull. Och derifrån har det hedniska bruket kommit att hålla graföl. Men i Gamla Testamentet sörjde efterlevande sina aflidna föräldrar, lärare och släktingar och anhörige. Denna sorg var dock helt naturlig, och en uppbyggelse för hjertat, om dervid tanken fästes på egen dödlighet, om dervid tron på ett bättre lif efter detta stärktes, och hoppet på det saliga återseendet lifvades: då var det en salighet i sjelfva sorgen, en tröst i bedröfvelsen, en gudelig längtan att snart få skiljas hädan, och samkas till sina fäder och föras af englarne i Abrahams sköte. Men denna sorg var ingen uppbyggelse för buken.

Wid Christi begrafning voro endast några sörjande qvinnor närvarande; dessa qvinnor sörjde sin bortgångne vän och lärare, af hvilkens mun de fått emottaga så många nåderika och trösterika förmaningar. De sörjde af hjertans grund öfver Frälsarens död, emedan de älskade honom af hjertans grund. Men i våra dagar sörjer ingen öfver Frälsarens död; ingen vän qviter på hans graf; ingen fäller en bättringens tår på hans döda mull. Det kommer deraf, att christendomen nu är död. Men veten, att den som icke sörjer öfver Frälsarens död, han får ingen gläde af Frälsarens uppståndelse. Amen!

Inskriften av Seppo Leivo

Publiceras med hans tillstånd.

Apokryfinen kirjoitus luultavasti 400-luvun alusta. Painettu myös suomeksi muutamia kertoja.